

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17CoP/70/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6212201692
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Trubanová, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2013:6212201692.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Trubanovej, PhD. a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. v právnej veci starostlivosti o maloleté deti O. W., nar. XX. XX. XXXX a E. W., nar. XX. XX. XXXX, bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši, deti rodičov: matka H. W., rod. D., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XX, XXX XX Y. F., toho času zdržiavajúca sa na adrese P. S. XXX, zast. JUDr. Jozefom Veselým, advokátom z AK, Mierová 1 vo Veľkom Krtíši, otec R. W., rod. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom X. XX, XXX XX Y. F., bytom J. XXX, o zverenie detí do osobnej starostlivosti rodiča a určenie vyživovací povinnosti, na odvolanie matky proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš, č.k. 9P/41/2012-80 zo dňa 22.06.2012, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku o určení vyživovacej povinnosti otca tak, že otec R. W., nar. XX.XX.XXXX je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého O. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletého E. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 40,- Eur mesačne splatnými vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 20.03.2012 do 17.12.2012.

Zročné výživné za obdobie od 20.03.2012 do 17.12.2012 na maloletého O. W. v sume 446,77 Eur a na maloletého E. W. v sume 357,42 Eur je otec p o v i n n ý splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť spolu v bežným výživným až do úplného vyrovnania, a to pod následkom hrozby straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd rozhodol medzi iným tak, že maloleté deti O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke (I. výrok) a otca detí zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého O. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletého E. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 40,- Eur mesačne splatnými vždy do 20.dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc právooplatnosťou tohto rozsudku (II.výrok).

Proti rozsudku okresného súdu čo do výroku o výške výživného (výrok II.) podala matka odvolanie, pretože nesúhlasila s tým, aby splatnosť výživného nastala právoplatnosťou rozsudku, keďže sa nejedná o návrhové konanie, kedy je súd viazaný návrhom matky a pri spisovaní tohto návrhu došlo k omylu, pretože nežiadala výživné od 01.03.2012 a takisto nežiadala zameškané výživné, bola však presvedčená, že súd rozhodne obratom a nebude potrebné riešiť túto otázku. Poukázala, že súd vykonal vo veci potrebné dokazovanie a vyhlásil rozhodnutie 22.06.2012, t.j. skoro po 4 mesiacoch od podania návrhu, a teda je zrejmé, že takéto rozhodnutie je nespravodlivé a nezákonné voči maloletým deťom, kde vyživovacia povinnosť otca voči maloletým deťom trvá, nebola vykonávaná po dobu predmetných mesiacov a pokiaľ by bol začiatok takejto vyživovacej povinnosti stanovený právoplatnosťou tohto rozsudku, otec detí by túto skutočnosťou mohol využiť na podanie opravného prostriedku a predĺžiť určité

vákuum, kedy by nemusel platiť výživné pre maloleté deti, čo je v rozpore s príslušným ustanovením zákona o rodine, že ak rodičia maloletých detí nežijú spolu, súd upraví ich práva a povinnosti k maloletým deťom. Maloleté deti boli zverené do výchovy a starostlivosti matky aj na základe predbežného opatrenia vo veci samej, avšak s rozhodnutím súdu nekorešponduje určenie výživného pre maloleté deti. Navrhla, aby v napadnutej časti došlo k zmene rozhodnutia prvostupňového súdu vo veci samej tak, že by súd zaviazal otca platiť výživné pre maloleté deti vo výške 50,- Eur a 40,- Eur od 01.03.2012 a zameškané výživné ku dňu právoplatnosti rozsudku za 4 mesiace vo výške pre maloletého O. 200,- Eur a pre maloletého E. vo výške 160,- Eur by súd umožnil splácať otcovi detí v pravidelných mesačných splátkach po 20,- Eur na každé dieťa spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok. Otec a ani Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vo Veľkom Krtíši sa k odvolaniu matky nevyjadřili.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku č. 99/1963 Zb. v znení neskorších predpisov, ďalej aj „O.s.p.“) prejednal vec v medziach daných odvolaním podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p. s nariadením pojednávania z dôvodu doplnenia dokazovania podľa § 214 ods. 1 písm. a) O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky je dôvodné.

Podľa § 24 ods. 1 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o rodine“) v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 36 ods. 1 zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1 zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie

Odvolací súd sa oboznámil s obsahom spisu Okresného súdu vo Veľkom Krtíši sp. zn. 9P/41/2012, najmä predbežným opatrením okresného súdu sp. zn. 9P/41/2012-26 zo dňa 20.03.2012, ktorým súd predbežne zveril maloleté deti O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky (č.l. 26) a rozsudkom vo veci samej sp. zn. 9P/41/2012-80 zo dňa 22.03.2012 (č.l. 80) a mal za to, že vo veci je potrebné doplniť dokazovanie ohľadom plnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca voči maloletým deťom odo dňa začatia konania vo veci (podania návrhu matky na súd dňa 05.03.2012), resp. vyhlásenia predbežného opatrenia (22.03.2012), preto vo veci vytýčil pojednávanie na deň 10.10.2012 o 8,30 hod., na ktoré pojednávanie predvolal účastníkov konania a kolízneho opatrovníka a žiadal otca a matku výzvou zo dňa 18.09.2012 (č.l. 102, 103), aby súdu oznámili, či a kedy (za ktoré mesiace), v akej výške uhradil otec výživné matke na maloletého O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX v čase od začatia konania (05.03.2012) vo veci starostlivosti o maloleté deti O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX, vedenej na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši pod sp. zn. 9P/41/2012, t.č. vedenej na základe odvolania matky na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17CoP 70/2012 a predložili o tom, dôkazy. Na predmetnú výzvu krajského súdu matka oznámila, že otec maloletých detí od začatia konania, t.j. od 05.03.2012 neuhradil matke žiadne výživné na maloleté deti, súčasne ospravedlnila neúčast' právneho zástupcu na vytýčenom pojednávaní a uviedla, že súhlasí, aby sa toto pojednávanie uskutočnilo aj v jeho neprítomnosti. Otec na predmetnú výzvu krajského súdu, ktorú spolu s predvolaním na pojednávanie prevzal dňa 08.10.2012 (č.l. 101), nereagoval. Vzhľadom

na podanie advokáta otca doručené na súd 01.10.2012, prílohou ktorého bola fotokópiu rozhodnutia o určení nároku na právnu pomoc a jej zastavenie, ktorým advokát otca JUDr. Jozef Školník určený Centrom právnej pomoci oznámil, že od 22.08.2012 otca v konaní nezastupuje, krajský súd dotazoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš dňa 03.10.2012 o zistenie skutočnosti ohľadom platenia výživného na O. a E. W., nar. XX.XX.XXXX v čase od začatia konania (05.03.2012) zo strany otca, k čomu bola kolíznym opatrovníkom zaslaná odpoveď zo dňa 08.10.2012 (č.l. 119), z ktorej vyplýva, že opakovane v dvoch termínoch vykonal šetrenie v mieste bydliska otca a ani v jednom prípade nebol menovaný zastihnutý, preto nie je možné poskytnúť relevantné informácie o výživnom, súčasne ospravedlnil svoju neúčast' na vytýčenom pojednávaní.

Na vytýčené pojednávanie dňa 10.10.2012 o 8,30 hod. sa nedostavil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš a bez ospravedlnenia otec maloletých detí.

Odvolací súd vo veci vykonal doplnenie dokazovania výsluchom matky, ktorá na pojednávaní dňa 10.10.2012 medzi iným uviedla, že na podanom odvolaní trvá, otec jej doteraz na výživnom nezaplatil žiadnu čiastku, pričom s maloletými deťmi mala výdavky, deti nastúpili do školy, otec neprispieva na výživu ani tak, ako bolo určené rozsudkom, pretože uviedol, že rozsudok nie je v tejto časti právoplatný. V rozvodovom konaní vedenom na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši pod sp. zn. 9P/49/2012 zatiaľ nie je rozhodnuté, pretože ona býva aj s deťmi v okrese Trnava a otec sa niekoľkokrát na pojednávanie nedostavil. Odvolací súd toto pojednávanie odročil na neurčito za účelom zistenia stanoviska otca na výzvu súdu ohľadom platenia výživného na maloleté deti.

Odvolací súd opakovane zasielal výzvu otcovi, aj prostredníctvom príslušného OOPZ dotazoval Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš, za účelom zistenia plnenia vyživovacej povinnosti zo strany otca voči maloletým deťom odo dňa začatia konania vo veci (05.03.2012), zisťoval stav rozvodového konania rodičov maloletých vedeného na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši pod sp. zn. 9P/49/2012 a dožadoval Okresný súd Veľký Krtíš o výsluch účastníka - otca. Otec maloletých detí výzvu prevzal dňa 06.12.2012 (č.l. 112), prostredníctvom príslušného OOPZ dňa 13.12.2012 (č.l. 141) a nereagoval na ňu. Na výzvu súdu nereagoval ani Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Veľký Krtíš. Okresný súd vo Veľkom Krtíši zaslal odvolaciemu súdu rozvodový rozsudok rodičov maloletých detí (č.l. 133 a nasl.) a ohľadom dožiadania o výsluch otca uviedol, že tento si zásielku v odbernej lehote neprevzal, na výsluch sa nedostavil (č.l. 143).

Odvolací súd vyžiadanim rozvodového rozsudku rodičov, jedná sa o rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9P/49/2012-97 zo dňa 28.11.2012, zistil, že v danom konaní okresný súd rozhodoval o návrhu matky (navrhovateľka) o rozvod manželstva s otcom (odporcom) a úprave práv a povinností k maloletým deťom O. W., nar. XX. XX. XXXX a E. W., nar. XX. XX. XXXX na čas po rozvode, keď predmetným rozsudkom manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, na čas po rozvode zveril O. W. a E. W. do osobnej starostlivosti matky a odporcu (otca) zaviazal prispievať na maloleté deti výživným, a to na O. vo výške 60,- Eur a E. vo výške 50,- Eur s jeho splatnosťou vždy do 20. dňa v tom ktorom mesiaci vopred k rukám navrhovateľky - matky detí počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode. Uvedený rozsudok okresného súdu nadobudol právoplatnosť dňa 18.12.2012 (č.l. 142).

Odvolací súd najmä vzhľadom na nečinnosť otca, jeho nereagovanie na viaceré súdne výzvy, vo veci nevytyčoval termín ďalšieho pojednávania, ale vo veci dňa 06.02.2012 vyhlásil rozsudok podľa ustáleného skutkového stavu na základe obsahu súdneho spisu, doplneného dokazovania výsluchom matky na pojednávaní dňa 10.10.2012 o 8,30 hod., keď mal za to, že v konaní bolo preukázané, že matka maloletých detí dňa 05.03.2012 podala súdu návrh na zverenie maloletých detí O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX do jej osobnej starostlivosti s návrhom na určenie povinnosti otcovi platiť výživné na maloletých od právoplatnosti rozhodnutia, v návrhu tvrdila, že s otcom maloletých detí žije v spoločnej domácnosti, dňa 14.03.2012 matka doručila na súd žiadosť o okamžité zverenie detí do jej opatery, na čo okresný súd uznesením sp. zn. 9P/41/2012-26 zo dňa 20.03.2012 predbežne zveril maloleté deti O. W., nar. XX.XX.XXXX a E. W., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Zo zápisnice z pojednávania vo veci samej zo dňa 13.04.2012 vyplýva, že matka spolu s maloletými deťmi O. a E. dňa 26.03.2012 opustila spoločnú domácnosť, pričom rodičia rozporne tvrdili pobývanie matky v spoločnej domácnosti v čase od 01.03. do 14.03.2012 (matka tvrdila, že bola doma a len štyri dni prespávala u kamarátky, otec tvrdil, že v tom období len asi dvakrát spala doma) a jej starostlivosť o maloleté deti (viď aj odvolanie otca zo dňa 27.03.2012 voči predbežnému opatreniu č.l. 31). Vychádzajúc

z uvedeného odvolací súd preto ustálil, že bolo by nespravodlivé, aby bol otec zaviazaný platiť výživné od podania návrhu vo veci samej (05.03.2012) a keďže v konaní nebolo preukázané, aby otec maloletých detí prispieval na ich výživu odo dňa vyhlásenia predbežného opatrenia o zverení maloletých detí O. a E. do osobnej starostlivosti matky zo dňa 20.03.2012, aj napriek tomu, že má voči ním zákonnú vyživovaciu povinnosť podľa § 62 zákona o rodine, čo by bolo proti záujmom maloletých detí, odvolací súd aj s poukazom na § 36 ods. 1 a 24 ods. 1 zákona o rodine zmenil rozsudok okresného súdu v napadnutej časti výroku o určení vyživovacej povinnosti otca podľa § 220 O.s.p. tak, že počnúc dňom 20.03.2012 (deň vydania predbežného opatrenia) do 17.12.2012 je otec povinný prispievať na výživu maloletého O. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 50,- Eur mesačne a na výživu maloletého E. W., nar. XX.XX.XXXX sumou 40,- Eur mesačne so splatnosťou vždy do 15.dňa v mesiaci vopred k rukám matky berúc do úvahy aj právoplatnosť rozsudku o rozvode rodičov (18.12.2012), pretože úprava výšky výživného na maloleté deti O. W., nar. XX. XX. XXXX a E. W., nar. XX. XX. XXXX obsiahnutá v napadnutom rozsudku, stráca účinnosť právoplatnosťou výrokov týkajúcich sa výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode, preto potom odvolací súd upravil, resp. ohraničil povinnosť otca platiť výživné vo výške podľa napadnutého rozsudku sp. zn. 9P/41/2012-80 zo dňa 22.06.2012 do dňa 17.12.2012, ktorý deň predchádzal právoplatnosti rozsudku o rozvode rodičov Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 9P/49/2012-97 zo dňa 28.12.2012, keďže právoplatnosťou je upravená vyživovacia povinnosť otcovi podľa rozsudku o rozvode. Odvolací súd akcentuje, že pri zmene rozsudku okresného súdu v napadnutej časti výroku o určení vyživovacej povinnosti pre otca maloletých detí považoval za podstatné hlavne záujem maloletých detí a ich odkázanosť výživou na svojich rodičov, keď matka si svoju vyživovaciu povinnosť plní a plnila svojou osobnou starostlivosťou počnúc dňom 20.03.2012 aj vzhľadom na vydané predbežné opatrenie a otec naopak uspokojil sa s napadnutým rozsudkom ukladajúcim mu povinnosť platiť výživné až od jeho právoplatnosti, bol nečinný, v konaní nepreukázal, že by si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť plnil odo dňa vyhlásenia predbežného opatrenia, navyše nemá snahu vec vôbec riešiť, príp. usporiadať pomery, keďže aj výzvy zo súdu ignoruje, resp. nepreberá zásielky. Zmeneným rozhodnutím odvolací súd zohľadňuje aj právny stav, keď od termínu 20.03.2012 sú maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky a aj vzhľadom na túto skutočnosť má otec voči ním vyživovaciu povinnosť (§§ 24 ods. 1, 36 ods. 1, 62 ods. 1 a 2 zákona o rodine). V zmysle zákonných ustanovení zákona o rodine rozhodujúcimi kritériami pri určení výživného sú odôvodnené potreby oprávneného a schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. V danom prípade niet pochyb o odôvodnených potrebách oprávnených maloletých detí a schopnostiach, možnostiach a majetkových pomeroch povinného otca, v ktorých skutkových zisteniach a právnych záveroch sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením a rozhodnutím prvostupňového súdu, na ktoré v podrobnostiach odkazuje a ktoré napokon čo do ustálenej výšky výživného nebolo odvolaním ani napadnuté.

Zhrnúc uvedené odvolací súd preto považoval odvolacie dôvody matky za spôsobilé na zmenu rozhodnutia prvostupňového súdu, a preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Zročné výživné vypočítal odvolací súd za obdobie od 20.03.2012 do 17.12.2012 tak, že v prípade maloletého O. W. predstavuje sumu 446,77 Eur a v prípade maloletého E. W. sumu 357,42 Eur, ktorú otcovi povolil splácať s výhodou splátok vo výške po 20,- Eur mesačne na každé dieťa zvlášť spolu v bežných výživných až do úplného vyrovnania, a to pod následkom hrozby straty výhody splátok v prípade nezaplatenia dvoch po sebe idúcich splátok, kedy otec bude povinný zaplatiť zročné výživné v celosti. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.